

SA TAHEVA SANATOORIUM
ARENGUKAVA 2014–2020

TSIRGUMÄE 2014

SISUKORD

Sissejuhatus	3
Tunnuslause	4
Missioon	4
Visioon	4
Põhiväärtused	4
Kvaliteedi põhimõtted	5
Asenduskodu osakond	6
Ajalooline taust.....	6
Hetkeolukord	6
SWOT-analüüs	8
Asenduskodu eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks	9
Finantseerimine	10
Hooldekodu osakond	10
Ajalooline taust.....	10
Hetkeolukord	10
SWOT-analüüs	11
Hooldekodu eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks	12
Finantseerimine	12
Erihoolekande osakond.....	13
Ajalooline taust.....	13
Hetkeolukord	13
SWOT-analüüs	14
Erihoolekandeteenuse eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks.....	14
Finantseerimine	16
Muud teenused.....	17
Hetkeolukord	17
SWOT-analüüs	17
Muude teenuste eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks.....	18
Finantseerimine	18
Teenusepakkujad piirkonnas	18
Sihtasutuse visioon aastani 2019	19
Investeeringute kava.....	20
Kokkuvõte	21

SISSEJUHATUS

Sihtasutuse Taheva Sanatoorium asutas 2004. aastal Taheva vald.

SA Taheva Sanatooriumi juriidiline aadress on Tsirgumäe küla, Taheva vald, 68012 Valga maakond.

Sihtasutuse tegevusvaldkond on sotsiaalhoolekanne. Sihtasutuse põhitegevuseks on eakatele üldhooldusteenuse-, kasvandikele asenduskoduteenuse- ja puuetega inimestele erihoolekandeteenuste osutamine.

Sihtasutus kasutab rendilepingu alusel Sanatooriumi kinnistut suurusega 15,74 ha Tsirgumäe külas ja Hargla hooldekodu kinnistut suurusega 18 114 m² Kallikülas.

Kinnistud on hoonestatud. Mõlemal kinnistul paikneb mälestisteks tunnistatud hooneid. Sanatooriumi kinnistul asub ka osaliselt muinsus- ja looduskaitsealune Taheva mõisa park.

SA Taheva Sanatoorium on järgmiste organisatsioonide liige: MTÜ Eesti Laste ja Noorte Hoolekandeesutuste Ühendus, MTÜ Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoda, mittetulundusühing Valgamaa Partnerluskoogu.

SA Taheva Sanatooriumile omistati 2014. aastal EQUASS sotsiaalteenuste kvaliteedimärk. EQUASS Assurance on sertifitseerimissüsteem, mis tagab kvaliteedi ja kvaliteedikontrolli teenustes. Süsteem võimaldab sotsiaalteenuseid osutavatel organisatsioonidel osa võtta sertifitseerimise protsessist Euroopa tasandil, tagades sellega teenuse kasutajatele/klientidele ja teistele huvirühmadele oma teenuste hea kvaliteedi.

Hetkel on EQUASS ainus hinnatud sotsiaalvaldkonna eripärasid ja paindlikkust arvestav kvaliteedi hindamise meetodika sotsiaalasutustele, mis on kasutusel mitmes Euroopa riigis (sh Portugalis, Norras, Iirimaal, Saksamaal, Sloveenias, Hollandis, Leedus jne).

SA Taheva Sanatooriumi arengukava on sihtasutuse tegevuse aluseks. Arengukava on terviklik tegevusplaan, milles fikseeritakse sihtasutuse arendamise prioriteedid ning esitatakse konkreetne tegevusplaan püstitatud eesmärkide saavutamiseks. Tegevusplaanis määratakse sihtasutuse pikaajalised eesmärgid ja nende elluviimine on sihtasutuse juhtkonna olulisim ülesanne.

Arengukava on dokument, mille abil kindlustatakse sihipärane liikumine püstitatud eesmärkide suunas, arvestades olemasolevaid võimalusi, vahendeid ja ressursse. Arengukava väldib juhuslikkust ja kaootilisust sihtasutuse kui terviku juhtimisel. Sihtasutuse eelarve koostamisel lähtutakse arengukavast.

Sihtasutuse arengukava 2014–2020 on täpsustatud ja ajakohastatud versioon sihtasutuse arengukavast aastateks 2013–2019.

Arengukava koostamisel lähtuti sihtasutuse põhikirjast, sihtasutuse tööd reguleerivatest õigusaktidest ja dokumentidest, Taheva valla arengukavast, Taheva valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavast. Sihtasutus töötab aastaplaani alusel, mille kinnitab juhatus. Aastaplaani koostamiseks vajalik sisendinfo kogutakse erinevatest osakondadest.

Arengukava koostamist juhtis sihtasutuse nõukogu, kes täidab ka hoolekogu ülesandeid. Arengukava koostamisse olid kaasatud sihtasutuse kliendid, kasvandikud, töötajad, koostööpartnerid,

Arengukava 2013–2019 koostamise perioodiks oli veebruar 2013 kuni märts 2013. Käesoleva täpsustatud arengukava ülevaatamise periood oli september kuni oktoober 2014. Arengukava koostamisel oli võimalus osaleda kõigil sihtasutuse töötajatel ja klientidel.

Arengukava 2014–2020 avalik väljapanek sihtasutuse kõikides osakondades toimus vahemikus 24.09.2014–08.10.2014 ja selle avalik arutelu 09.10.2014.

Arengukava ülesehitus on lähtuvalt sihtasutuse sisutegevusest üles ehitatud osakondade kaupa.

Arengukava koostamise käigus lepiti kokku sihtasutuse missioon, visioon, põhiväärtused, kvaliteedi põhimõtted, eesmärgid ja tunnuslause.

TUNNUSLAUSE

Turvaliselt ja toetatuna tunnend end Taheval!

MISSIOON

Taheva Sanatoorium pakub turvatunnet ja toetust osutades klientidele toimetulekut toetavaid sotsiaalhoolekandeteenuseid, milleks peamiselt on asenduskodu vanemliku hoolitsuseta lastele, üldhooldusteenus eakatele ja erihoolekanne puudega inimestele.

Asenduskodu toetab igakülgset kasvandiku ettevalmistamist toimetulekuks iseseisvas elus lähtuvalt tema arengupotentsiaalidest.

Üldhooldekodu osutab kvaliteetset hoolitus- ja põetusteenust ning arvestab kliendi individuaalsuse ning erivajadustega.

Erihoolekandeteenused toetavad puudega isiku võimalikult iseseisvat toimetulekut igapäevaelus

VISIOON

SA Taheva Sanatoorium on klientide ja kasvandike iseseisvat toimetulekut toetav, nende eripäraga arvestav, paindlikke lahendusi pakkuv, tervislikke eluviise propageeriv ja pidevalt õppiv ning arenev hoolekandeesutus.

PÕHIVÄÄRTUSED

- Ausus, avatus ja usaldusväärsus
Oleme avatud ning usaldusväärsed ja hindame ka teistes seda. Peame oma lubadusi, täidame kokkuleppeid. Me julgeme võtta vastutust ning saame aru oma vigadest.
- Klient on võrdväärne partner
Me kuulame klienti ja arvestame tema huve, suhtume temasse lugupidavalt. Kliendil on oma õigused ja kohustused. Me peame kinni võrdõiguslikkuse tagamise põhimõtetest, meil ei diskrimineerita kedagi tulenevalt tema soost, usulistest veendumustest, tervislikust seisundist jms. Meie klientide õigused on tagatud Eesti Vabariigi põhiseaduse ja teiste Eestis kehtivate õigusaktidega, Euroopa inimõiguste konventsiooniga ja ÜRO lapse õiguste konventsiooniga. Me austame iga teenuse saaja põhiõigust enesemääratlusele.
- Initsiatiivi ja omaalgatuse toetamine
Toetame töötajate, klientide, koostööpartnerite positiivseid algatusi. Arutelud, kaasamõtlemine, projektide algatamine on väärtustatud.
- Meeskonnatöö
Me tegutseme tasakaalukalt organisatsiooni huvides, jagame ülesandeid ja vastutust nende täitmise eest. Me austame oma kolleegi ning raskel hetkel pakume üksteisele abi ja toetust.
- Õpime pidevalt
Meie töötajad väärtustavad õppimist ning tegelevad pidevalt enese täiendamisega. Me õpime oma vigadest. Meil rakendatakse PDCA-mudelit, mis tähendab esmalt planeerimist ehk eesmärkide püstitamist ja vajaduste määratlemist, seejärel plaani järgi tegutsemist, siis kontrollimist, kas tulemused vastavad esitatud nõuetele ja koostatud plaanile ja kontrolli alusel plaanis vajalike muudatuste tegemist. Tegemist on pideva parendamise tsükliga.

KVALITEEDI PÕHIMÕTTED

EQUASS Assurance on loodud sotsiaalsektori tarbeks ja tagab laiaulatusliku lähenemise, mis põhineb 10-l kvaliteedi põhimõttel, 50-l kriteeriumil ja 100-l tegevuse indikaatoril. SA Taheva Sanatoorium seab endale eesmärgiks EQUASS kvaliteedi põhimõtete järgmise.

Sihtasutuses rakendatavad põhimõtted on:

1) Sotsiaalteenuseid pakkuv organisatsioon peab demonstreerima eeskujulikku juhtimist kogu sotsiaalsektoris. Laiemas kogukonnas peab asutus edendama positiivseid kuvandeid, vaidlustama madalaid ootusi, looma parimaid praktiseerimistavasid, kasutama olemasolevaid ressursse veelgi efektiivsemalt, olema innovaatiline ja pürgima veelgi vabama ja kaasavama ühiskonna poole.

2) Sotsiaalteenuseid osutav organisatsioon juhib ja haldab oma personali ja tegevust suunas, mis johtub tegevuse eesmärkidest ja inimesekesksest teenindamiskultuurist. Töötajad, kellel on nõutud teadmised, oskused ja kompetents leiavad organisatsioonis arenguvõimalusi ja edutamist. Organisatsioon on teenuse saajate ja teiste huvigruppide heaolu nimel pühendunud personali kaasamisele, arendamisele ning edasiõppe soodustamisele, pakkudes oma töötajatele tervisekaitset, turvalisust ja heaolu ning nõuetele vastavaid töötingimusi.

3) Teenuseid osutav organisatsioon on pühendunud klientide õiguste kaitsmisele ja toetamisele, mis puudutab võrdseid võimalusi, võrdset kohtlemist, valikuvabadust, enesemääratlemist ning võrdset osalemist. Teenuseid osutavad organisatsioon tagab oma teenustes nende kasutajate teadliku nõusoleku ja mittediskrimineeriva ning positiivse suhtumise. Sellist mõistvat suhtumist on näha kogu teenuse arengu protsessis kui klienditeeninduses, väljendades nii kogu teenuse osutaja väärtusi.

4) Teenuseid osutava organisatsiooni tegevuse aluseks on sotsiaalala töötaja eetikakoodeks, mis kaitseb teenuse saajate ja nende pereliikmete/hooldajate väärikust, ennetab riske ning toetab sotsiaalset õiglust.

5) Eesmärgiga luua avatum ja kaasavam ühiskond, teeb teenuseid osutav organisatsioon koostööd avaliku ja erasektori esindajatega, tööandjate ning töötajate esindajatega, rahastajate ja teenuse hankijatega, teenuse saajatest koosnevate organisatsioonidega, kohalike huvigruppidega, perekonnaliikmete ning hooldajatega, tagamaks teenuste osutamise järjepidevus ja saavutamaks paremaid tulemusi.

6) Teenuseid osutav organisatsioon edendab teenuse saajate osavõtlikkust ja kaasatust organisatsiooni kõikidel tasanditel ja ka ühiskonnas üldisemalt. Teenuse osutaja kaasab teenuse saajaid kui aktiivseid meeskonnaliikmed. Teenuse saajate osavõtlikkuse suurendamiseks peab teenuse osutaja toetama ja laiendama teenuse saajate volitusi. Selgitustöö tegemiseks, takistuste kõrvaldamiseks, avaliku hariduse aktiivseks propageerimiseks ning võrdsete võimaluste loomiseks teeb teenuse osutaja koostööd erinevate esindusorganite ja gruppidega.

7) Teenuseid osutava organisatsiooni eesmärk on tõsta teenuse saajate elukvaliteeti, lähtudes nii teenuse saajate kui teiste potentsiaalsete kasusaajate vajadustest. Organisatsioon hindab indiviidi panust organisatsiooni tegevusse, võimaldades neil osaleda enesehindamisprotsessis, tagasiside andmisel ja organisatsiooni tegevuse analüüsimisel. Samuti on organisatsioonile olulised teenuse saaja isiklikud ja ka teenusega seotud eesmärgid, arvestades teenuse saaja füüsilist ja sotsiaalset keskkonda. Kõiki neid protsesse analüüsitakse regulaarselt.

8) Teenuseid osutav organisatsioon tagab, et teenuse saajatele on järjepidevalt kättesaadavad holistlikud ja kogukonnapõhised teenused. Teenuse tegevuses väärtustatakse kõikide kasutajate ning potentsiaalsete partnerite (muuhulgas kohalik kogukond, tööandjad ja teised huvigrupid) panust ning teenuseid pakkudes kasutatakse tehnikaid alates varajasest sekkumisest kuni toetamise ja täpsemate uuringuteni. Teenuseid osutatakse kasutades multidistsiplinaarse meeskondliku lähenemise metoodikat või toimub see mitme teenuse osutaja ja tööandjaga koostöös.

9) Teenuseid osutav organisatsioon on tulemustele orienteeritud. Pidades silmas, kuidas neid tajutakse, millised on olnud nende saavutused ja kui palju kasu nad pakuvad nii teenuse

saajatele, perekonnaliikmetele, hooldajatele, tööandjatele, teistele huvigruppidele ja ühiskonna ootustele üldiselt. Samuti on eesmärgiks pakkuda parimat väärtust teenuse ostjate ja rahastajate jaoks. Teenuse mõjusid mõõdetakse ja jälgitakse ning nendel on oluline roll kestva arengu, läbipaistvuse ja vastutusega seotud protsessides.

10) Teenuseid osutav organisatsioon käitub turuvajaduste hindamisel, ressursside efektiivsel kasutamisel, teenuste arendamisel ja parendamisel ning innovaatiliste uurimustööde ja arendustööde kasutusse võtmisel prognoosivalt/ennetavalt. Organisatsioon pürgib efektiivse kommunikatsiooni ja turustamise suunas, peab oluliseks teenuse saajate, rahastajate ning teiste tagasisidet ja tegutseb pideva kvaliteedi tõstmise nimel.

ASENDUSKODU OSAKOND

AJALOOLINE TAUST

Sihtasutuse Taheva Sanatooriumi asenduskodu osakond asub Tsirgumäe külas Taheva mõisa kompleksis endise valitsejamaja teisel korrusel.

Valitsejamaja on ehitatud 1884. aastal, juurdeehitused sellele tehti 1952. ja 1975. aastal. 2009. aastal rekonstrueeriti valitsejamaja täielikult lähtuvalt hoolekandeteenuseid osutava sihtasutuse vajadustest.

Tahevat on mainitud esmakordselt 16. sajandi keskpaiku ja mõisana 17. sajandi algupoolel.

Oletatavasti oli peale I Maailmasõda ja Eesti Vabadussõda palju invaliidistunud ja orbudeks jäänud lapsi, kelle eest riik pidi hoolitsema. Laste hoolekande eesmärkidel organiseeris Töö- ja hoolekandeministeerium 1926. aastal Taheva mõisa peahoonesse Vigaste Lastekodu.

1927. aastal viidi vastloodud asutusest ära invaliidistunud lapsed ja toodi ravile tuberkuloosihaiged lapsed.

Kuni 1993. aastani tegutses kompleksis Taheva Lastesanaatorium hingamisteede haigustega laste raviga. 16. septembril 1993 aastal avati lisaks sanatoorsele osakonnale lastekodu osakond 20 kasvandiku kohaga.

Taheva Lastesanaatorium lõpetas oma tegevuse Valga Maavalitsuse hallatava riigiasutusena 01.01.2005. Taheva Lastesanaatoriumi funktsioonid, töötajate töölepingud koos nendest tulenevate õiguste ja kohustustega ja varad anti üle Taheva vallale, kes moodustas Sihtasutuse Taheva Sanatoorium, mille üheks osakonnaks on asenduskodu.

HETKEOLUKORD

Asenduskoduteenus on teenuse osutaja poolt lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, talle turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täiskasvanuna.

Sihtasutusele Taheva Sanatoorium on väljastatud tegevusluba asenduskodu teenuse osutamiseks kuni 30 kasvandikule. Luba kehtib kuni 28.12.2018.

Asenduskodu kasutuses on 2009. aastal täielikult rekonstrueeritud peahoone teine korrus.

Asenduskodus elab 1. septembri 2014. aasta seisuga 20 kasvandikku.

Asenduskodus töötab peresüsteemil, peresse kuulub kuni 8 last. Seisuga 01.09.2014 on asenduskodus kolm peret.

Üks pere moodustub noortest, kes õpivad kutseõppeasutustes ja kõrgkoolides ning elavad erinevates paikades üle Eesti ühiselamutes või üüripindadel. Selle pere liikmetele on tagatud elamispiind ka asenduskodu ruumides. Nende perevanemaks on sihtasutuse sotsiaaltöötaja.

Kaks peret elab kohapeal.

Igal perel on oma köök, puhkeruum, kasvatusala töötajate ruum, sanitaarruumid ja iga pere kasutuses on 4–5 magamistuba (üks tuba kuni kahele lapsele). Ühiskasutuses on olemas saun. Ürituste korral on täiendavalt võimalik kasutada söögisaali, päevakeskuse ruume jt sihtasutuse ruume ning territooriumit.

Asenduskodul on palju traditsioone ja koostööpartnereid. Näiteks tähistatakse riiklike ja rahvakultuuri tähtpäevi, laste isiklike tähtpäevi. Koostööpartnerite toel ja osalusel toimuvad näiteks järgmised sündmused: vastlapäev koos LIONS-klubiga ja Valga Lasetekoduga Kurepesa, ühisüritused Mõniste motoklubiga Wildhogs, regulaarne ujumine Pühajärvel AS Elion Ettevõtte toel, sõprade päev, ühisüritused Kaitseliidu ja selle eriorganisatsiooni Naiskodukaitsega, Eesti Punase Ristiga, Elupuu Kogudusega Võrust ja Elu Sõna Kogudusega Valgast.

Kasvandikud võtavad osa kunsti-, laulu- ja puutööringidest, sagedasti toimuvad ühised väljasõidud näiteks Metsavenna tallu talispordi harrastamiseks. Kasvandikud osalevad Taheva valla külade üritustel, heakorratalgutel, koristavad kooli- kodutee ääri prügist, hooldavad lillepeenraid, mõned neist tegelevad harrastuskalapüügiga ning korjavad marju seeni taskuraha teenimise eesmärgil. Peredes tähistatakse ühiselt kasvandike sünnipäevi.

Asenduskodul on tihe kontakt ja konstruktiivne koostöö kõikide kohalike omavalitsuste üksustega, kust kasvandikud pärinevad. Paljud kohaliku omavalitsuse üksuste töötajad osalevad iga-aastaselt sõprade päeval, samuti külastavad nad oma lapsi enamasti tihedamalt kui kaks korda aastas. Telefonitsi ning e-posti teel suhtlemine toimub praktiliselt igapäevaselt.

Osakonnas võimaldatakse õppijatele erialase praktika sooritamist.

Asenduskoodu baasil osutatakse ka turvakodu teenust ja intervallilist asendushooldust.

Tabel 1 Kasvandike vanuseline jaotumine seisuga 01.09.2014

Vanus 0–6	Vanus 7–17	Vanus 18–
1	18	1

Tabel 2 Kasvandike tervislik seisund seisuga 01.09.2014

Puudega kasvandike arv kokku	sh keskmine puue	sh raske puue	sh sügav puue
13	1	11	1

Tabel 3 Kasvandike õppimine seisuga 01.09.2014

Alus- haridus	Põhikool I kooliaste	Põhikool II kooliaste	Põhikool III kooliaste	Keskharidus/ kutseharidus pärast põhikooli	Kõrgharidus	Ei õpi
1	4	2	9	3	1	0

Tabel 4 Õppeasutused, kus kasvandikud õpivad

Põhikoolid	Kutseõppeasutused	Kõrgkoolid
Hargla Kool Urvaste Kool Tapa Erikool	Valgamaa Kutseõppekeskus Võrumaa Kutsehariduskeskus	Viljandi Kultuuriakadeemia

Tabel 5 Kasvandike jaotus eestkosteasutuste järgi

Valga maakond	Võru maakond	Tartu maakond	Jõgeva maakond
Valga Linnavalitsus – 1 Puka Vallavalitsus – 1 Sangaste Vallavalitsus – 3 Karula Vallavalitsus – 2	Antsla Vallavalitsus – 1 Võru Linnavalitsus – 2	Tartu Linnavalitsus – 2	Põltsamaa Vallavalitsus – 2

Hummuli Vallavalitsus – 4			
Töliste Vallavalitsus – 2			

Tabel 6 Asenduskodu kasvatusala töötajate sooline jaotus

Mehed	Naised
1	8

Tabel 7 Asenduskodu kasvatusala töötajate vastavus kvalifikatsiooninõuetele

Kasvataja	Nooremkasvataja
5	4

SWOT-ANALÜÜS

Tugevused

- looduslikult kaunis ja turvaline keskkond
- traditsioonide olemasolu
- toimiv peresüsteem
- püsiv, kogemustega ja arengualdis personal
- optimaalne kasvandike arv, mis võimaldab individuaalset lähenemist
- võrdlemisi püsiv kasvandike kontingent
- tugikasvatajate olemasolu kasvandikel
- hea koostöö kasvandike koduvaldade- ja linnadega
- hea koostöö paljude bioloogiliste peredega
- asjalik, hea koostöö õppeasutustega
- kasvandike ja personali vahelised tugevad sidemed, mis jäävad püsima sageli ka pärast kasvandike asenduskodust lahkumist
- pidev tervisliku seisundi jälgimine ja rehabilitatsiooniplaanide täitmine
- kasvandike erivajadused on arvestatud
- erivajadustega kasvandike haridusvõimalused on tagatud
- hubased elutingimused
- asutuses meditsiinipersonali olemasolu
- asutuses sotsiaaltöötaja olemasolu
- vajamineva olmetehnika ja arvutite olemasolu
- ühised ettevõtmised
- soodsad võimalused suve veetmiseks väljaspool asenduskodu
- auto ja väikebussi olemasolu, toimiv transpordikorraldus

Nõrkused

- peremajade puudumine
- amortisatsioon kiirem kui investeeringud
- ebapüsiv kasvandike arv
- pearahapõhine rahastus, täielikult puuduv baasrahastus
- väga tõsiste erivajadustega laste õpe ei toimu kodulähedases koolis
- tugiperede vähesus
- personali madal tasetas
- kasvandike vähene huvi erinevate huvitegevuste vastu
- vähene inventar vabaaja tegevusteks, sportimiseks
- erialaspetsialistide vastuvõttud kaugel (Tartus, Viljandis, Tallinnas), suur ajakulu ja

majanduslikult kulukas spetsialistide vastuvõtul käimiseks

Ohud

- peresüsteemina toimimine on finantsmajanduslikult jätkusuutmatu
- perede suurus 2017. aastast alates 6 last toob kaasa olulise eelarve puudujäägi
- kasvandikke ei suudeta piisavalt hästi ette valmistada iseseisvaks eluks
- kasvandike arv on prognoosimatu ja seetõttu majandamine keeruline
- võrgustikutöö ebapiisav efektiivsus
- töötajate läbipõlemine
- sihtasutuse toel koolitatud töötajate lahkumine

Võimalused

- peresüsteemi tugevdamine rajades selleks sobilikud peremajad
- võrgustikutöö parendamine, tõhustamine
- personali koolitamine
- tugiteenuste väljaarendamine
- head võimalused kasvandikele töökasvatuseks
- toimiv kvaliteedisüsteem
- personali motiveerimine, julgustamine pidevaks enesetäiendamiseks, järgmisel tasemel tasemehariduse omandamiseks
- teenuste kombineerimine lähtuvalt kliendi huvidest (praegu kasutusel olevad lahendused: asenduskodust lahkunud noored saavad jääda sihtasutusse erihoolekandeteenustele; vanem on sihtasutuses erihoolekandeteenusel, puudega laps asenduskoduteenusel)
- erinevate projektitoetuste abil teenuse kvaliteedi tõstmine
- tihedam koostöö teiste asenduskodudega (nt koolituste, ümarlaudade korraldamisel jms)
- katusorganisatsioonidesse kuulumise kaudu mõjutada poliitikaid

ASENDUSKODU EESMÄRGID JA ÜLESANDED NENDE SAAVUTAMISEKS

Põhieesmärgid ja ülesanded eesmärkide saavutamiseks:

Eesmärk 1: Asenduskodust lahkunud kasvandikud tulevad iseseisvas elus võimetekohaselt toime.

Ülesanded: Õpetada vajalikke teadmisi, oskusi, kujundada toimetulekut soodustavaid väärtushinnanguid (nt hariduse väärtustamine, töökus, püsivus, sõnapidamine, kohustuste täitmine, hoolimine).

Eesmärk 2: Kasvandike arenguks on loodud soodne kasvukeskkond, kus erilist tähelepanu on pööratud nende psühholoogilistele vajadustele ja puudest tingitud erivajadustele.

Ülesanded: Hoida, soodustada kasvandiku huvides suhteid, kontakte tema bioloogilise perekonnaga, kohaliku omavalitsuse üksusega, kust laps pärineb; töötada koostöös eriala- ja tugispetsialistidega, tagada vajalik ravi- ja nõustamine.

Eesmärk 3: Asenduskodu teenus toimib võimalikult peresarnastes tingimustes.

Ülesanded: korraldada igapäevaelu võimalikult peresarnaselt, kokku leppida õigused, kohustused, vastutus, ülesanded.

Eesmärk 4: Kasvandikud omandavad lähtuvalt oma võimetest ja huvidest sobiva hariduse.

Ülesanded: võimetekohase õppe võimaldamiseks koostöö erinevate spetsialistide ja haridusasutustega, motiveerida kasvandikke õppima, tagada vajadusel nõustamine eriala valikul.

Eesmärk 5: Peredes on pereliikmete vahelised suhted usalduslikud.

Ülesanded: tagada kasvatusalatoetajate positiivne isiklik eeskuju, jälgida kokkulepete, reeglite ühetaolisust, nendest kinnipidamist, tunnustada, märgata ja hoolida kasvandike murede puhul, suunata neid lahendusi otsima.

FINANTSEERIMINE

Asenduskoduteenusele õigustatud lapsele osutatavat teenust rahastatakse riigieelarvest. Rahastamise tagab Sotsiaalministeerium maavalitsuste kaudu. Riigieelarvest rahastatava asenduskoduteenuse hinna ning maksimaalse maksumuse asenduskoduteenusele õigustatud lapse kohta kalendriaastas kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Asenduskoduteenuse saamiseks õigustatud lapsel on õigus saada asenduskoduteenust maksimaalse maksumusega 8400 eurot kalendriaastas teenuse hinnaga kuni 700 eurot ühes kalendrikuus. Asenduskoduteenuse saamiseks õigustatud alla 3-aastasel lapsel ja lapsel, kellele on määratud puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 tähenduses, on õigus saada asenduskoduteenust maksimaalse maksumusega 12 996 eurot kalendriaastas teenuse hinnaga kuni 1083 eurot ühes kalendrikuus. Asenduskodu tulud pole piisavad investeringute tegemiseks.

Tabel 8 Asenduskodu tulud ja kulud

	2012	2013	2014 (prognoos)
Tulud	219 388,43	207 922,28	220 672
Kulud	208 464,74	206 858,90	227 499

Tabel 9 Asenduskodu kulude jaotus kululiikide järgi

	2012	2013	2014 (prognoos)
Personalikulud	108 411,01	115 634,33	146 427
Majanduskulud	100 053	91224,66	81 072

HOOLDEKODU OSAKOND

AJALOOLINE TAUST

Sihtasutuse Taheva Sanatooriumi hooldekodu osakond asub Tsirgumäe külas Sanatooriumi kinnistul Taheva mõisa kompleksis endise valitsejamaaja esimesel korrusel; ravihoones 2, mis on ehitatud esimese Eesti Vabariigi ajal lagunenud mõisa abihoone vundamendile ja Kallikülas endises metsniku elamus ja endises metsniku abihoones.

Tsirgumäel asuvates hoonetes tegutses kuni 31.12.2004 Taheva Lastesanatoorium. Pärast Taheva Lastesanatooriumi likvideerimist avati SA Taheva Sanatooriumis hooldekodu osakond. Kallikülas avati munitsipaalasutusena Hargla Hooldekodu 1995. aastal, enne seda tegutses kompleksis Hargla Haigla.

01.03.2012 Hargla Hooldekodu ja SA Taheva Sanatoorium liideti ning Hargla Hooldekodust sai SA Taheva Sanatooriumi Kalliküla osakond.

HETKEOLUKORD

Hooldekodu on ööpäevaselt tegutsev asutus, kus viibivatele isikutele tagatakse nende eale ja seisundile vastav hooldamine, sealhulgas ravimine, põetamine ja arendamine. Hooldekodus viibivad need isikud, kes erivajaduste või sotsiaalse olukorra tõttu ei ole suutelised iseseisvalt elama ning kui nende toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega. Hooldekodus hooldamine toimub poolte vahel sõlmitud lepingu alusel.

Seisuga 01.09.2014 on üldhooldekodu klientide arv Kalliküla osakonnas 19 ja Tsirgumäe osakonnas 38.

Hooldekodu kliendid elavad hoonetes, milles alates 2009. aastast peale on toimunud ulatuslikud rekonstrueerimistööd. 2009. aastal soojustati Kallikülas peahoone, vahetati katusekate, paigaldati ventilatsioonisüsteem, tuletõkkeüksed. 2011. aastal viidi hoone üle maaküttele ja 2012. aastal soojustati hoone vahelagi ning paigaldati piksekaitse. 2009. aastal rekonstrueeriti Tsirgumäel peahoone täielikult, hooldekodu kliendid elavad selle hoone esimesel korrusel. 2011. aastal toimusid rekonstrueerimistööd ravihoones 2, mis soojustati, selle katusekate vahetati, hoonesisene ja hooneväline küttesüsteem katlamajast hooldekoduni rekonstrueeriti, paigaldati piksekaitse.

Klientide kasutuses on ühe-, kahe ja kolme-kohalised toad, nõuetele vastavad sanitaarruumid, köögid vastavad nõuetele, puhketoad kõikides majades. Personalil on kasutada oma ruumid.

Sihtasutus on saanud ettekirjutuse Kallikülas täiendavate majandus- ja personaliruumide väljaehitamiseks.

Ravihoones 2 vajavad remonti dušširuumid ning hoonesse on vajalik välja ehitada ventilatsioon. Kõikides hooldekodu kasutuses olevates hoonetes on olemas automaatne tulekahjusignalsatsioon. Kallikülas on paigutatud abimajja klientidele häirenupp.

Toit valmistatakse Tsirgumäel ja Kallikülas kohapeal tunnustatud köökides.

Otsese klienditööga tegelevad 2 meditsiiniõde, 15 hooldustöötajat ja 1 sotsiaaltöötaja.

Hooldekodus tähistatakse isiklikke ja riiklikke tähtpäevi. Kohapeal toimuvad jumalateenistused, erinevad kontserdid jm kultuurisündmused. Hooldekodu kliendid külastavad Hargla Maakultuurimaja üritusi ning erinevaid külapäevi.

Hooldekodu teeb koostööd teiste hoolekandeesutustega ja kohalike omavalitsuse üksustega Sangastest, Hummulist, Rõugest, Karulast, Mõnistest, Varstust, Antslast ja Pajust eelkõige teadmiste ja parimate praktikate vahetamise eesmärgil. Osakonnas võimaldatakse õppijatele erialase praktika sooritamist.

Tabel 10 Klientide pärinemine seisuga 01.09.2014

Võrumaa	Valgamaa	Pärnumaa	Tartumaa	Jõgevamaa	Lääne-Virumaa	Harjumaa
Varstu vald Vastseliina vald Võru vald Võru linn Rõuge vald Antsla vald Mõniste vald	Taheva vald Hummuli vald Helme vald Valga linn	Are vald	Vara vald Alatskivi vald Tartu linn	Kasepää vald Põltsamaa linn	Rakvere linn	Tallinn

Tabel 11 Hooldustöötajate haridus

Erialane kutseharidus	Muu kõrgharidus	Muu keskeri-, kutseharidus	Keskharidus	Põhiharidus
2	2	1	5	5

SWOT-ANALÜÜS

Tugevused

- looduslikult kaunis, turvaline ja rahulik elukeskkond
- individuaalne lähenemine kliendile
- meditsiiniõdede ja sotsiaaltöötaja töökohad struktuuris
- hoolekandeesutusel autotranspordi olemasoluväikese kohaarvuga toad
- õppivad hooldustöötajad
- ulatuslikult on rekonstrueeritud viimastel aastatel hooldekodu kasutuses olevaid ruume nii Tsirgumäel kui Kallikülas

- tihe kontakt klientide omastega
- hea koostöö perearstidega

Nõrkused

- rekonstrueerimistöde jätkamiseks, investeeringuteks puuduvad vahendid
- amortisatsioon kiirem kui investeeringud
- osade hooldustöötajate ebapiisav haridustase
- osadel töötajatel puudub motivatsioon erialase hariduse omandamiseks
- inventari vähesus vabaaja tegevusteks
- ergonoomiliste abivahendite vähesus või puudumine (nt funktsionaalsed voodid, elektrilised ratastoolid jms)
- hooldekodu osakonna töötajate madal töötasu

Ohud

- tihedas konkurents ei suudeta pakkuda hea kvaliteedi ja hinna suhtega teenust
- klientide arvu vähenemine, mis toob kaasa finantsmajandusliku jätkusuutmatuse
- personal ei kohane muutustega, uute nõuetega
- personal ei taju igäühe vastutust teenuse kvaliteedi kujunemisel
- personali ebastabiilsus, töötajate sage vaheldumine
- sobiva personali värbamine ei õnnestu
- personali läbipõlemine

Võimalused

- hooldekodu vähemalt osaline spetsialiseerumine (nt dementsete hooldusele)
- toimiv kvaliteedisüsteem
- personali motiveerimine, julgustamine pidevaks enesetäiendamiseks, järgmisel tasemel tasemehariduse omandamiseks
- kvaliteetse teenuse osutamine ja seeläbi sihtasutuse hea maine hoidmine
- erinevate projektitoetuste abil teenuse kvaliteedi tõstmine
- tihedam koostöö teiste hooldekodudega (nt koolituste korraldamisel, ümarlauad jms)
- katusorganisatsioonidesse kuulumise kaudu mõjutada poliitikaid

HOOLDEKODU EESMÄRGID JA ÜLESANDED NENDE SAAVUTAMISEKS

Põhieesmärk ja ülesanded selle saavutamiseks:

Eesmärk: üldhooldusel viibivatele isikutele on tagatud nende eale ja seisundile vastav hooldamine, sealhulgas ravimine, põetamine ja arendamine.

Ülesanded: Lähtuda kliendi vajadustest ja huvidest, selleks tagada toimiv koostöö ja infovahetus erinevate meeskonnaliikmete ja erialaspetsialistide vahel.

FINANTSEERIMINE

Hooldekodu kohamaksumuseks on 540 eurot ühes kalendrikuus. Üldhooldekodu teenuse eest tasuvad kliendid, nende perekonnad, kohalikud omavalitsused. Sageli on tasumine kombineeritud mitmete osapoolte vahel. Hooldekodu tuludest ei piisa investeeringuteks.

Tabel 12 Hooldekodu tulud ja kulud aastatel

	2012*	2013	2014 (prognoos)
Tulud	352 832,15	389 826,42	414 720
Kulud	352 965,81	390 694,36	422 193

* Tsirgumäe osakonna tulud-kulud 12 kuud, Kalliküla osakonna tulud-kulud 10 kuud (01.03.2012 toimus SA Taheva Sanatooriumi ja Hargla Hooldekodu ühendamine).

Tabel 13 Hooldekodu kulude jaotus kululiikide järgi

	2012*	2013	2014 (prognoos)
Personalikulud	184 456	208 860,86	247 078
Majanduskulud	168 509	181 833,50	175 115

* Tsirgumäe osakonna tulud-kulud 12 kuud, Kalliküla osakonna tulud-kulud 10 kuud (01.03.2012 toimus SA Taheva Sanatooriumi ja Hargla Hooldekodu ühendamine).

ERIHOOLEKANDE OSAKOND AJALOOLINE TAUST

Erihoolekandeteenuseid hakati SA Taheva Sanatooriumis pakkuma 2008. aastal. Selleks remonditi ja sisustati ruumid Tsirgumäel ühes karjakastelli hoonetest. Sisustamist ja remonti finantseeris olulises osas Taheva Vallavalitsus. Teenuse pakkumist alustati igapäevaelu toetamise teenusega kaheksale kliendile Taheva ja Karula valdadest. Hiljem on klientide arv ja osutatavate teenuste arv tasapisi suurenenud.

HETKEOLUKORD

SA Taheva Sanatoorium osutab igapäevaelu toetamise ning toetatud elamise teenuseid ja ööpäevaringset erihooldusteenust.

Igapäevaelu toetamise teenus toetab isiku parimat võimalikku iseseisvat toimetulekut ja arengut psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäevaelu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste ja isikuga koos elavate isikute nõustamise kaudu.

Toetatud elamise teenus toetab isiku sotsiaalset toimetulekut ja integratsiooni temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomise kaudu koos juhendamise ja majapidamise ja igapäevaelu korraldamises eesmärgiga tagada isiku võimalikult iseseisev toimetulek iseseisvalt elades.

Ööpäevaringne erihooldusteenus on isiku ööpäevaringne hooldamine ja arendamine koos majutuse ja toitlustamisega eesmärgiga tagada teenust saava isiku iseseisva toimetuleku säilimine ja suuremine ning turvaline elukeskkond teenuse osutaja territooriumil.

Erihoolekandeteenuseid osutatakse vastava tegevusloa alusel.

SA Taheva Sanatooriumile on väljastatud tegevusluba toetatud elamise teenuse osutamiseks (kehtib 07.02.2018) kuni 10-le kliendile ja tegevusluba igapäevaelu toetamise teenuse osutamiseks (kehtib 10.02.2015) kuni 10-le kliendile.

Seisuga 01.09.2014 on igapäevaelu toetamise teenusel 10 klienti, toetatud elamise teenusel 10 klienti, ööpäevaringset erihooldusteenusel 10 klienti.

Iga 10 kliendi kohta peab olema üks kvalifikatsiooninõuetele vastav tegevusjuhendaja. Hetkel vastavad viis tegevusjuhendajat kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, üks tegevusjuhendaja õpib, et saavutada kvalifikatsiooninõuetele vastavus.

Erihoolekande osakond kasutab Tsirgumäel ühte hoonet karjakastelli kompleksis (päevakeskus), osaliselt peamaja esimest korrust ja toetatud elamise maja. Vajalik on Tsirgumäel asuvate pereelamute rekonstrueerimine ööpäevaringse erihooldusteenuse majadeks.

Erihoolekandeosakonnal on kujunenud välja traditsioonilised väljasõidud, üheskoos tähistatakse riiklikke-, rahvakultuuri- ja klientide isiklikke tähtpäevi. Abiks ollakse sihtasutuse territooriumi korrastamisel, osaletakse pargis korraldatavatel talgutel, hooldatakse lillepeenraid.

Kliendid tegelevad käsitööga, päevakeskuses on võimalik lugeda ajalehti, kasutada arvutit, õppida toiduvalmistamist, pesta pesu, sinna on loodud klientidele pesemisvõimalused.

Koostööd tehakse teenuse osutamisel ja edasiarendamisel Sotsiaalkindlustusameti, Taheva, Karula ja Antsla Vallavalitsustega. Osakonnas võimaldatakse õppijatele erialase praktika sooritamist.

SWOT-ANALÜÜS

Tugevused

- looduslikult kaunis, turvaline ja rahulik elukeskkond
- individuaalne lähenemine kliendile
- meditsiiniõdede ja sotsiaaltöötaja töökohad struktuuris
- hoolekandetasutusel autotranspordi olemasolu
- õppivad tegevusjuhendajad
- tihe kontakt klientide omastega
- teenuse kombineerimise võimalused

Nõrkused

- rekonstrueerimistöödeks, investeringuteks puuduvad vahendid
- ööpäevaringse erihooldusteenuse klientide ruumikitsikus
- erihoolekande osakonna töötajate madal töötasu
- amortisatsioon kiirem kui investeringud

Ohud

- tihedas konkurents ei suudeta pakkuda hea kvaliteedi ja hinna suhtega teenust
- klientide arvu vähenemine, mis toob kaasa finantsmajandusliku jätkusuutmatuse
- osakonna laienemisel sobiva personali värbamine ei õnnestu
- personali läbipõlemine

Võimalused

- erihoolekande osakonna laienemine, täiendavate teenuste osutamine
- töötamise toetamise teenuse väljaarendamine
- toimiv kvaliteedisüsteem
- personali motiveerimine, julgustamine pidevaks enesetäiendamiseks, järgmisel tasemel tasemehariduse omandamiseks
- kvaliteetse teenuse osutamine ja seeläbi sihtasutuse hea maine hoidmine
- erinevate projektitoetuste abil teenuse kvaliteedi tõstmine
- keskendumine teenuste kombineerimise kaudu ühest perekonnast pärinevatele erivajadustega klientidele sihtasutuses kõige sobilikemate lahenduste pakkumisele (nt ühele pereliikmele erihoolekandeteenus, teisele üldhooldekodu teenus)

ERIHOOLEKANDETEENUSE EESMÄRGID JA ÜLESANDED NENDE SAAVUTAMISEKS

Põhieesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks:

Eesmärk 1: Igapäeva elu toetamise teenuse eesmärgiks on isiku parim võimalik iseseisev toimetulek ja areng psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäeva elu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste ja isikuga koos elavate isikute nõustamise kaudu.

Ülesanded:

- 1) kujundada isiku isiklikke ja igapäeva elu oskusi, kaasates ta nimetatud oskusi arendavatesse tegevustesse, arvestades isiku terviseseisundit;
- 2) juhendada isikut sotsiaalsete suhete loomisel, säilitamisel ja arendamisel;
- 3) juhendada isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel;

- 4) juhendada isikut tervishoiu-, sotsiaal-, posti-, finants- ja muude teenuste kasutamisel ning hariduse omandamise võimaluste leidmisel ja elluviimisel;
- 5) kujundada isiku töösukusi ja võimaldada isikule töö tegemise harjutamist;
- 6) nõustada isiku lähedasi, sealhulgas isikuga samas eluruumis elavaid isikuid igapäevaelu toetamise teenust saama õigustatud isiku käitumise ja temaga suhtlemise eripärades;
- 7) toetada teenust saavaid, sarnase diagnoosiga ja sellega seonduvate probleemidega isikuid toetavate gruppide tegutsemist isikute juhendamise ja nõustamise kaudu ja
- 8) kaasata isikut muudesse tegevustesse, mis on vajalikud igapäevaelu toetamise teenuse eesmärgi saavutamiseks.

Eesmärk 2: Toetatud elamise teenuse eesmärgiks on isiku sotsiaalse toimetuleku ja integratsiooni toetamine temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomise kaudu koos juhendamisega majapidamise ja igapäevaelu korraldamises eesmärgiga tagada isiku võimalikult iseseisev toimetulek iseseisvalt elades.

Ülesanded:

- 1) juhendada isikut igapäevaelu ja majapidamise korraldamisel, sealhulgas igapäevaeluga seotud eelarve koostamisel;
- 2) juhendada isikut eluruumi kasutamise ja hooldamisega seotud teenuste, sealhulgas posti- ja finantsteenuste kasutamisel;
- 3) abistada ühise elukorralduse reeglites kokku leppimises ja kokkulepete täitmisel, kui ühte eluruumi jagavad vähemalt kaks teenust saavat isikut;
- 4) luua võimalused toetatud elamise teenust saava suunatud isikule tema võimalustele ja vajadustele vastava parima võimaliku sisustatud eluruumi kasutusse andmiseks ja
- 5) valmistada isikut ette iseseisvaks elamiseks ning juhendada ja abistada teda iseseisvalt elamiseks elamispinna hankimisel.

Eesmärk 3: Ööpäevaringne erihooldusteenuse eesmärgiks on isiku ööpäevaringne hooldamine ja arendamine koos majutuse ja toitlustamisega eesmärgiga tagada teenust saava isiku iseseisva toimetuleku säilimine ja suurenemine ning turvaline elukeskkond teenuse osutaja territooriumil.

Ülesanded:

- 1) kujundada isiku isiklikke ja igapäevaelu oskusi, kaasates ta nimetatud oskusi arendavatesse tegevustesse, arvestades isiku tervises seisundit;
- 2) juhendada isikut sotsiaalsete suhete loomisel, säilitamisel ja arendamisel;
- 3) juhendada isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel;
- 4) juhendada isikut tervishoiu-, sotsiaal-, posti-, finants- ja muude teenuste kasutamisel ning hariduse omandamise võimaluste leidmisel ja elluviimisel;
- 5) kujundada isiku töösukusi ja võimaldada isikule töö tegemise harjutamist;
- 6) nõustada isiku lähedasi, sealhulgas isikuga samas eluruumis elavaid isikuid igapäevaelu toetamise teenust saama õigustatud isiku käitumise ja temaga suhtlemise eripärades;
- 7) toetada teenust saavaid, sarnase diagnoosiga ja sellega seonduvate probleemidega isikuid toetavate gruppide tegutsemist isikute juhendamise ja nõustamise kaudu ja
- 8) tagama ööpäevaringset erihooldusteenust saava isiku turvalisuse;
- 9) abistama isikut enese eest hoolitsemisel;
- 10) järgima tervishoiuteenuse osutaja poolt isikule määratud raviskeemi;
- 11) looma kohtumäärusega hoolekandetasutusse paigutatud isikule võimalused töötamiseks või töösarnaseks tegevuseks oma territooriumil;
- 12) viima ellu muid tegevusi, mis on vajalikud ööpäevaringse erihooldusteenuse eesmärgi saavutamiseks.

Eesmärk 4: Sihtasutuse Taheva Sanatoorium poolt osutatavate erihoolekandeteenuste laiendamine (eelkõige töötamise toetamise teenuse väljaarendamine) ning erihoolekandeteenustel (eelkõige ööpäevaringset erihooldusteenustel) olevate klientide arvu suurendamine. Töötamise toetamise teenuse eesmärgiks on juhendada ja nõustada isikut, et

toetada tema iseseisvat toimetulekut ja parandada elukvaliteeti tema võimetele sobiva töö otsimise ning töötamise ajal.

Ülesanded:

- 1) luua vajalikud tingimused teenuste osutamiseks ja laiendamiseks vastavalt kehtivale seadusandlusele, sh selgitada välja personalivajadus ja –võimalused;
- 2) taotleda vajalikud tegevusload.

FINANTSEERIMINE

Erihoolekandeteenuseid rahastatakse nii riigi- kui kohaliku omavalitsuse eelarvest. Erihoolekandeteenust rahastatakse teenuse osutaja ja Sotsiaalkindlustusameti vahel sõlmitud raamlepingu, teenuse osutaja esitatud arvete ning isikule väljastatud suunamisotsuse alusel.

Tabel 14 Erihoolekandeosakonna tulud ja kulud

	2012	2013	2014 (prognoos)
Tulud	19 981	33 604,9	93 426
Kulud	18 548	36 704,47	96 921

Tabel 15 Erihoolekande osakonna kulude jaotus kululiikide järgi

	2012	2013	2014 (prognoos)
Personalikulud	10 321	19 138,44	54 440
Majanduskulud	8227	17 566,03	42 481

MUUD TEENUSED HETKEOLUKORD

SA Taheva Sanatooriumis osutatakse Töötukassa finantseeritavat tööharjutuse teenust alates 2006. aastast.

Tööharjutus on tööturuteenus töötule tööharjumuse taastamiseks või esmase tööharjumuse kujundamiseks. Tööharjutusel tehakse kergemaid töid, mis ei nõua erialaseid teadmisi või milleks vajalikud oskused on omandatavad tööharjutuse käigus juhendaja nõustamisel ja juhendamisel.

Tööharjutuse kestus on üldjuhul kuni kolm kuud. Pikaajalisele või sotsiaalsete erivajadustega töötule võib tööharjutuse teenust osutada kuni kuus kuud.

Töötukassa valib tööharjutuse teenuse osutaja hankemenetlusega, kontrollides eelnevalt pakujate usaldusväarsust. SA Taheva Sanatoorium on hankemenetluse käigus kvalifitseeritud ja edukaks tunnistanud seitsmel järjestikkusel aastal. Teenuse pakumiseks tehakse koostööd Taheva Vallavalitsuse ning vallavalitsuse hallatavate asutustega. Mitmed tööharjutuse läbinud inimesed on saanud tööd meil ja mujal.

SA Taheva Sanatoorium osutab ettetellimisel toitlustusteenust, seminariruumide rentimise teenust ja vähesel määral transporditeenust. Nende teenuste maht sihtasutuse eelarves ei ole olulise tähtsusega.

SA Taheva Sanatooriumi katlamaja kaudu köetakse ka Tuuliku kinnistul asuvat kortermaja, osutatakse vee- ja kanalisatsiooniteenust mõnedele majadele, üürnikele nii Tsirgumäel kui Kallikülas.

SWOT-ANALÜÜS

Tugevused

- põhiteenustele lisaks täiendavate teenuste osutamine on abiks majandlikul toimetulekul
- tööharjutuse teenus aitab leida uut personali
- muud teenused hajutavad eelarve täitumise riske
- muude teenuste olemasolu võimaldab olla paindlik
- muude teenuste osutamisega kaasnev kontakt kogukonna ja partneritega

Nõrkused

- muude teenuste maht on kogueelarves/tegevuses väike ja ei võimalda palgata teenuste osutamiseks eraldi personali
- muid teenuseid on võimalik osutada vaid põhitegevuse kõrvalt ja vabade ressursside olemasolul
- toitlusteenu osutamiseks vajalik inventar vajab osaliselt uuendamist
- muude teenuste osutamine toimub enamasti sesoonselt
- lisatööna muid teenuseid osutavate töötajate vastav kooolitus pole süsteemselt korraldatud

Ohud

- muudele teenustele ei suudeta piisavalt keskenduda ja seetõttu võib teenuste kvaliteet kannatada
- põhitegevuse kõrvalt muude teenuste osutamine võib hakata häirima põhitegevuse klientide igapäevaolu
- lisatööd tegevate töötajate läbipõlemine

Võimalused

- muude teenuste osakaalu suurendamine

- piisavate tulude korral muude teenuste koordineerimiseks/osutamiseks eraldi töötaja palkamine
- tööharjutuse teenuse osutamise jätkamine eesmärgiga ka tulevikus seeläbi vajalikku personali leida

MUUDE TEENUSTE EESMÄRGID JA ÜLESANDED NENDE SAAVUTAMISEKS

Eesmärk 1: Tööharjutuse kaudu sihtasutusele vajaliku personali leidmine.

FINANTSEERIMINE

Muude teenuste eest tasuvad tarbijad /tellijad vastavalt kehtivatele hinnakirjadele ja/või sõlmitud kokkulepetele lepingute ja arvete alusel.

Tabel 16 Muud tulud ja kulud aastatel

	2012	2013	2014 (prognoos)
Tulud	28 209,80	41 803,78	23 600
Kulud	26 324,69	28 529,52	36 824

Tabel 17 Muude tulude ja kulude jaotus kululiikide järgi

	2012	2013	2014 (prognoos)
Personalikulud	9046,66	6717,37	23 594
Majanduskulud	17 281	21 812,15	13 230

TEENUSEPAKKUJAD PIIRKONNAS

Asenduskodusid on Eestis kokku 38. Asenduskodud on kõikides maakondades v.a Võru maakond. Varstu vald Võru maakonnas on üles näidanud huvi asenduskodu rajamise vastu. Kuna Varstu vald asub Taheva vallast paarikümne kilomeetri kaugusel, siis ei pruugi otstarbekas olla asenduskodu rajamine sellesse Võrumaa osasse. Valga maakonnas töötab lisaks SA Taheva Sanatoorium asenduskodu osakonnale ka Valga Lastekodu Kurepesa, kellele on väljastatud tegevusluba 31 lapsele teenuse osutamiseks. Põlva maakonnas töötab Tilsi Lastekodu, kellele on väljastatud tegevusluba 60 lapsele teenuse osutamiseks. Viljandi maakonnas töötab SA Perekodu, kellele on väljastatud tegevusluba 56 lapsele teenuse osutamiseks. Tartu maakonnas osutavad asenduskodu teenust kokku 6 asenduskodu, kellele on väljastatud kokku tegevusload 182 lapsele teenuse osutamiseks.

2013. aasta märtsis on asenduskodudes üle Eesti kokku 1096 last ja peredes hooldusel 329 last. Valgamaalt on asendushooldusel 65 last, neist peres hooldusel 12 ja asenduskodus 53. Võrumaalt on asendushooldusel 53 last, neist peres hooldusel 15 ja asenduskodudes 38. Põlvamaalt on asendushooldusel 40 last, neist peres hooldusel 13 ja asenduskodus 27.

Valga maakonnas osutavad üldhooldekodu teenust kokku 11 asutust. Lisaks SA Taheva Sanatooriumile pakuvad teenust Hummuli Hoolekandekeskus, Karula Hooldemaja, Lõuna-Eesti Hooldekeskus, MTÜ Paju Pansionaadid, MTÜ Valga Hoolekandekeskus, MTÜ Valga tugikeskus, Otepää Päevakeskus-Hooldekodu, OÜ Taagepera Haigla, Sangaste Pansionaat, SA Tõrva Haigla.

Võru maakonnas osutavad teenust AS Lõuna-Eesti Haigla Hooldusravikeskus, Kääpa Sotsiaalkeskus, MTÜ Antsla Tervisekeskus, OÜ Vastseliina Hooldekodu, Rõuge Hooldekodu, Sõmerpalu Hooldekodu, Hooldekodu Pihlakobar Mõnistes.

Hooldekodude kohamaksumused jäävad keskmiselt 500 euro ümber, aga on ka selliseid näiteid, kus ühes asutuses võib olla erinevatele klientidele see vahemikus 300–664 eurot. Mitmetel

juhtudel on kohalikele omavalitsustele kuuluvate hooldekodude koha maksumus oma kodanikele soodsam.

Erihoolekandeteenuseid osutavad seisuga märts 2013 Valga maakonnas lisaks SA Taheva Sanatooriumile AS Hoolekandeteenused Tõrva Kodu (ööpäevaringne hooldusteenus 60 kohta), MTÜ Paju Pansionaadid (igapäevaelu toetamine 8 kohta, töötamise toetamine 13 kohta, toetatud elamine 18 kohta, ööpäevaringne erihooldusteenus 44 kohta), Otepää Vallavalitsus (igapäevaelu toetamine 7 kohta), Valgamaa tugikeskus (igapäevaelu toetamine 30 kohta, töötamise toetamine 10 kohta, toetatud elamine 2 kohta, ööpäevaringne erihooldusteenus ebastabiilse remissiooniga isikule 1 koht, ööpäevaringne erihooldusteenus sügava liitpuudega isikule 44 kohta), AS Lõuna-Eesti Hooldekeskus (ööpäevaringne erihooldusteenus 60 kohta), Tõrva Linna Sotsiaalabiamet (igapäevaelu toetamine 20 kohta).

Erinevaid erihoolekandeteenuseid pakuvad Võru maakonnas MTÜ Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus, MTÜ Võru Päevakeskuse Ühing, MTÜ Antsla Tervisekeskus ja Põlva maakonnas AS Hoolekandeteenused Erastvere Kodu, AS Räpina Haigla, SA Maarja Küla, EELK Räpina Miikaeli Koguduse Hooldekodu, Põlvamaa Puuetega Inimeste Kodu.

SIHTASUTUSE VISIOON AASTANI 2020

Sihtasutuses Taheva Sanatoorium juurutatud kvaliteedisüsteemi põhimõtted on igapäevaselt kasutuses ning need on organisatsioonis tegevatele inimestele teada.

Tegemist on õppiva organisatsiooniga. Töötajad omandavad vajadusel tasemeharidust järgmisel astmel ning osalevad tööalases täienduskoolituses. Töötajate palgatase on tõusnud Eestis sarnastel töökohtadel makstavate keskmiste palkadeni. Arenguvestluste süsteem tagab pideva parendamise tsükliks vajaliku sisendi.

Teenusel olevate klientide arv on stabiilne. Üldhooldekodu teenusel on pidevalt 70 klienti. Vähemalt osaliselt on sihtasutus spetsialiseerunud dementsete hooldusele. Asenduskodu teenust osutatakse kuni 2017. aastani vähemalt kolmele 8-liikmelisele perele ja alates 2017. aastast vähemalt neljale 6-liikmelisele perele selleks otstarbeks rajatud kahes paarismajas Sanatooriumi kinnistul ja/või osaliselt tänastes asenduskodu ruumides. Peremajadele üleminek toimub sõltuvalt riiklikest suunistest, sihtasutuse rahalistest võimalustest ja Euroopa Liidu toetusprogrammidest sõltuvalt aastatel 2016–2020. Erihoolekandeteenuseid osutatakse 30 kliendile vastavalt nende vajadustele. Prioriteetse suunana on rakendunud lisaks igapäevaelu toetamise teenusele, toetatud elamise teenusele, ööpäevaringsele erihooldusteenusele ka töötamise toetamise teenus.

Sihtasutuses on soodustatud teenust vajavatele isikute jaoks paindlikud lahendused. Lähtutakse konkreetsest juhtumist ja kliendi ning tema pereliikmete ja lähedaste huvist. Toetatud on lahendused, kus näiteks vanem viibib sihtasutuses erihoolekandeteenusel ning laps asenduskodu teenusel või vanem viibib üldhooldekodu teenusel ja laps erihoolekandeteenusel. Lahendused toetavad perekondlike sidemete säilimist.

Asenduskodu otsib paindlike lahendusi koostöös kooliga ja vajadusel korraldatakse kasvandike õpet ka näiteks koduõppe vormis.

Aastaks 2020 on asenduskodus välja arendanud sobiv teenus tugevdatud järelevalvet vajavatele alla 18-aastaste laste jaoks.

Asenduskodu üleviimisel peremajadesse võetakse Tsirgumäe peahoone teine korrus kasutusele erihoolekandeteenuste osutamiseks.

Sihtasutuse tulud võimaldavad investeringuid teostada ja katta investeringuprojektide omaosalusi.

Sihtasutuses on kasutuses kaasaegsed ergonoomilised abivahendid, soetatud on invasõiduk, välja ehitatud lift jne. Personalil on oskused ja tahe abivahendite, uute töövõtete jms kasutamiseks.

Sihtasutus on laiendanud oma tegevust ning pakub ka näiteks keskkonnateemaliste ja integratsioonilaagrite korraldamist, senisest suuremas mahus toitlustusteenust. Asenduskodu baasil ja kompetentsiga osutatakse turvakodu ja intervallilist asendushoolduse teenuseid.

Sihtasutus teeb meeleldi koostööd erinevate partneritega. Uue suunana on keskendunud välisvabatahtlike kaasamisele. Sihtasutus on praktikabaasiks eelkõike sotsiaalvaldkonnas haridust omandavatele inimestele.

Sihtasutuse Taheva Sanatoorium maine on hea, organisatsioon on tunnustatud oma valdkondliku tegevuse eest ning sihtasutus on üheks eestvedajaks vähemalt maakondlikul tasemel sotsiaalteenuste kvaliteedi tõstmise seotud ettevõtmistes.

INVESTEERINGUTE KAVA

Investeeringu nimetus	Maksumus eurodes	Planeeritud teostamise aeg	Rahastuse allikas
Tsirgumäel ravihoone 2 (hooldekodu osakond) ventilatsioonisüsteemi väljaehitamine	30 000	2015	Regionaalsete investeeringutoetuste programm, omafinantseerimine
Tsirgumäel ravihoone 2 duširuumide rekonstrueerimine	Täpsustamisel	2015	Erinevad fondid, annetused, omafinantseerimine
SA Taheva Sanatoorium reoveepuhasti rekonstrueerimine Tsirgumäel	Täpsustamisel	2015–2017	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, omafinantseerimine
Taheva mõisa pargi piirdemüüri rekonstrueerimine	100 000	2015–2017	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, omafinantseerimine
Tsirgumäel toetatud elamise maja (endine kantseleihoone) rekonstrueerimine hoolekandeteenuste osutamiseks sobivaks	150 000	2015–2017	Erinevad fondid, omafinantseerimine
Ööpäevaringsete erihooldusteenuse peremajade rekonstrueerimine	200 000	2015–2018	Erinevad fondid, omafinantseerimine
Kallikülas metsniku elamu abihoone (hooldekodu osakond) rekonstrueerimine (katus, fassaad)	Täpsustamisel	2015–2017	Regionaalsete investeeringutoetuste programm, omafinantseerimine
Sihtasutusele 2 uue sõiduki (sh invasõiduki) soetamine	35 000	2015–2018	Erinevad fondid, annetused, omafinantseerimine
Hooldekodu osakonnale mööbli (sh funktsionaalsed voodid) soetamine	30 000	2015–2018	Erinevad fondid, annetused, omafinantseerimine

Tsirgumäel peahoonesse lifti väljaehitamine	30 000	2017–2018	Erinevad fondid, annetused, omafinantseerimine
Tsirgumäel endisele karjakastelli kompleksile funktsiooni leidmine ning hoonete rekonstrueerimine vastavalt sellele	Täpsustamisel	2016–2020	Siseriiklikud ja Euroopa Liidu fondid, omafinantseerimine
Asenduskodule peremajade (2 paarismaja neljale perele) ehitus Sanatooriumi kinnistule	Täpsustamisel	2017–2019	Euroopa Liidu fondid, omafinantseerimine
Kallikülas peamaja (hooldekodu osakond) II korruse väljaehitamine	35 000	2017–2019	Siseriiklikud ja Euroopa Liidu fondid, omafinantseerimine

KOKKUVÕTE

Sihtasutuse arengukava koostati nõukogu juhtimisel. Sihtasutus Taheva Sanatoorium nõukogu kiitis arengukava heaks 24. oktoobril 2014.

Võrreldes arengukavaga 2013–2019 on käesolevas dokumendis täpsustatud ja ajakohastatud andmeid ja fakte, korrigeeritud investeeringute kava vastavalt tegelikele oludele ning teadaolevatele või prognoositavatele sündmustele (nt ravihoone 2 ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine kavandatud 2015. aastasse, sest 2014. aastal ei õnnestunud selleks toetust saada; reoveepuhasti rekonstrueerimiseks toetuse saamise tingimused on SA Keskkonnainvesteeringute Keskuses muutunud, mistõttu lükkab tõenäoliselt puhasti rekonstrueerimise edasi; Euroopa Liidu vahendite jaotus ja taotlemise võimalused uuel perioodil on suures osas ebaselged) ja lisatud uue eesmärgina ka töötamise toetamise teenuse väljaarendamine.

Arengukava analüüsitakse töö käigus ning vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas. Arengukava muutused kinnitab sihtasutuse nõukogu.

Arengukavas püstitatud eesmärgid on aluseks sihtasutuse iga-aastase tegevuskava ja eelarve koostamisel. Arengukava on aluseks sihtasutuse töö paremaks ja efektiivsemaks korraldamiseks. Arengukava on alusdokument erinevatest fondidest finantseeringu taotlemisel.

Arengukava avalikustatakse sihtasutuse kodulehel.